

Raadsvoorstel

Wijkaanpak 6 aandachtswijken 2019-2022/23
Zaaknummer: Z207279-2019

Inleiding

In de jaarlijks in de majeure projectrapportages gemelde voortgang van de aandachtswijken aanpak is te zien dat er in de (6) Leeuwarder aandachtswijken weliswaar voorzichtige verbeteringen en stabilisaties te zien zijn, maar erg bestendig zijn die nog niet. De Leeuwarder aandachtswijkenaanpak (in de regel afgekort tot Wijkaanpak) is gericht op de wijken Heechterp-Schieringen, Schepenbuurt, Valeriuskwartier, Oldegalileën/Bloemenbuurt, Tjerk-Hiddesbuurt /Cambuursterhoek en de Vlietzone (laatste 3 samen verder Oud-Oost genoemd). In een deel van deze wijken zien we de laatste jaren op een aantal gemeten cijfers (bijvoorbeeld veiligheid, achteruitgang gevoel) zelfs weer een lichte achteruitgang.

De noodzaak van extra aandacht en een extra programma voor deze 6 wijken wordt gedeeld door de beide woningcorporaties Elkien en WoonFriesland. Verschil tussen beide is wel dat Elkien substantieel woningbezit heeft in alle 6 wijken. WoonFriesland heeft vooral substantieel bezit in Oldegalileën en in mindere mate in de Schepenbuurt en Schieringen.

Bovengenoemde was reden om in de Prestatieafspraken 2019 tussen gemeente, woningcorporaties en huurdersverenigingen af te spreken de aandachtswijkenaanpak in deze 6 wijken te continueren in de periode 2019-2022/2023. Verdere afspraak in prestatieafspraken 2019 is dat er, onder regie van de gemeente, voor elk van de 6 wijken een nieuw Wijkactieplan (verder afgekort als WAP) opgesteld wordt, in nauw overleg met partijen uit de wijken.

Bijgevoegd bij deze Raadsbrief vindt u de door ons vastgestelde "Wijkactieplannen aandachtswijken 2019 t/m 2022/2023". In de nota staan de Wijkactieplanschema's van elk van de 6 wijken voor de komende 4 jaar. Onderdeel van de nota is een terugblik op de aandachtswijkenaanpak van de periode 2015-2018 en een inhoudelijke samenvatting van de schema's.

2. Hoofdlijnen tot stand komen van de Wijkactieplannen 2019-2022/2023 en beoogde effecten.

Om te komen tot WAP's voor de 6 wijken zijn en worden er op twee niveaus gesprekken gevoerd. Op het niveau van het vastgoed (nieuwbouw, herstructureringen), openbare ruimte en voorzieningen (denk nieuwbouw/verbouw scholen en wijkgebouwen) tussen sectoren van de gemeente en betrokken professionele organisaties. De veruit belangrijkste partij voor de grote projecten in de aandachtswijken de komende periode is woningcorporatie Elkien.

In de regel gaat het hier om grote projecten, die een lange voorbereidingstijd kennen, vaak onderdeel zijn van grote programma's (bijvoorbeeld IKC-planning of het Strategisch Vastgoed Beleid van de corporatie), planmatig uitgevoerd worden en een lange doorlooptijd kennen, ook in de uitvoering.

Beoogd effect van deze ingrepen is dat ze van beslissend belang zijn voor de daadwerkelijke vernieuwing van de wijken. In de WAP's zijn ze opgenomen onder het thema "grote(re) projecten".

Het 2de niveau waarop er gesprekken zijn gevoerd om te komen tot nieuwe WAP's is in de wijken zelf met zoveel mogelijk georganiseerde verbanden. Omdat de aandachtswijkaanpak al langere tijd bestaat kan er teruggevallen worden op wijkprojectgroepen waarin onder andere gemeente (wijkmanagers, die ook de wijkaanjager zijn), corporaties, sociale teams en bewonersorganisaties zitten. Ook andere grote partijen in een wijk zitten in de wijkprojectgroepen: in de Schepenbuurt bijvoorbeeld verzorgingshuis Greunshiem, in het Valeriuskwartier 4 scholen en in Oud-oost heeft zich het vrijwilligers Netwerkcentrum Oud-Oost bij de wijkprojectgroep aangesloten. Er zijn aanvullend nog gesprekken gevoerd met bijvoorbeeld een aantal wijkgebouwen en de huurdersverenigingen Nieuw Elan en de Bewonersraad. Beoogd effect van dit 2de niveau van activiteiten is dat het leidt tot een verbetering van de "dagelijkse" leefbaarheid van de wijk, wat zich vertaalt in een reeks van kleinere initiatieven.

3. Hoofdpijnen inhoud van de Wijkactieplannen 2019-2022/2023.

Voor een uitgebreidere beschrijving van de nieuwe Wijkactieplannen verwijzen wij u naar de inhoudelijke samenvatting van de plannen in de bijgevoegde nota "Wijkactieplannen aandachtswijken 2019 t/m 2022/2023" en naar de in schema's geordende plannen en agenda.

Vanuit de gemeente lag het startpunt voor deze nieuwe WAP's bij een terugblik, vanuit gemeentelijk perspectief, hoe de wijkaanpak de afgelopen periode 2015-2017/2018 is verlopen (te vinden in bijlage 7 van de nota), wat de woningcorporaties in de Prestatieafspraken 2019 aan plannen hebben, ook voor de langere termijn, en de aangedragen zorgen en wensen vanuit vooral de wijkprojectgroepen. Zorgen waren overigens vooral vrees voor achteruitgang in de wijk, om diverse redenen.

Bij het inventariseren van de wensen en zorgen is benadrukt dat het bij een WAP om een samenwerkingsagenda gaat tussen partijen en bewoners in de wijk. En dat er tijd is de komende jaren om onderwerpen samen verder uit te werken. Ook is duidelijk gemaakt dat een Wijkactieplan niet het reguliere beleid van gemeente, corporaties en andere organisaties vervangt. De aandachtswijkaanpak is een plus, biedt ruimte voor experimenten en biedt ruimte voor inspelen op actuele problemen of ontwikkelingen. Aangegeven is bij het opstellen van de Wijkactieplannen richting de wijkprojectgroepen wat naar verwachting de financiële kaders van de nieuwe WAP's zullen zijn.

In de nieuwe WAP's zijn de geplande activiteiten en projecten in een 7-tal thema's ingedeeld, die elkaar deels overlappen of aanvullen:

- grote(re) projecten: het gaat hier vooral nog om de beoogde herstructureringen van Elkien in Heechterp en Valeriuskwartier en de afronding van de herstructurering Balistraten, onderdeel Insulindestraat;
- schoon en heel;
- veilig;
- duurzaamheid (stimuleren groen/biodiversiteit);
- armoedebeleid;

- bevorderen vrijwilligersnetwerken: het gaat hier vooral om het in stand houden en uitbouwen van het Netwerk Centrum Oud Oost;
- gezondheid.

4. Financiën Wijkactieplannen 2019 t/m 2022/2023.

De aandachtswijkeraanpak is en blijft in Leeuwarden projectmatig georganiseerd. Dat geldt zowel voor de grote projecten als voor de wijkprojectgroepen per wijk die per wijk hun eigen WAP-wijkbudget hebben. Zo is voor iedere wijkprojectgroep duidelijk wat hun budget is en blijft. Het Wijkactieplan geeft daarbij richting aan de agenda en wat de besteedruimte is voor activiteiten.

In alle 6 wijken resteert er op dit moment nog budget in het wijkbudget uit de vorige periodes, wat ingezet kan worden voor de volgende WAP-periode. Wel valt te constateren dat in de loop van de tijd door allerlei omstandigheden de verschillen zijn opgelopen tussen de wijken. Zo is er in de Tjerk-Hiddeswijk (zonder verplichtingen) nog € 35.000 in het wijkbudget en is er in bijvoorbeeld het Valeriuskwartier nog € 180.000, vooral omdat het opknappen van het wijkgebouw als groot risico op de wijkbudgetagenda stond, maar het wijkgebouw zal nu meegenomen worden in de verduurzamingsoperatie van wijkgebouwen.

Voorstel is bij de start van de 3de periode van de aandachtswijken aanpak in totaal € 600.000 toe te voegen aan de wijkbudgetten van de 6 wijken, zodat de nieuwe Wijkactieplannen uitgevoerd kunnen worden. Gezien het programma van de WAP's, met hun menging van fysieke investeringen en sociale activiteiten, kan deze aanvulling van de wijkbudgetten plaats vinden uit het al verstrekte krediet Wijkaanpak, rubriek "Grote Projecten".

Het is de bedoeling, ook gezien de programma's van de WAP's, om de wijkbudgetten tussen de 6 wijken weer enigszins gelijk te trekken. Voor de Tjerk Hiddeswijk betekent dit een extra bijdrage van € 140.000, voor de Schepenbuurt € 120.000, voor Heechterp-Schieringen en Vlietzone € 100.000,-, voor Oldegaleen/Bloemenbuurt € 80.000, en voor het Valeriuskwartier € 60.000.

Het Netwerkcentrum Oud-oost is sinds de oprichting gefinancierd uit de 3 wijkbudgetten van Oud-oost, door wijkbudgetgeld bestemd voor vooral van onderop en sociale projecten uit de WAP's 2015-2017/2018 bij elkaar te brengen. En het Netwerkcentrum de opdracht te geven die van onderop en sociale projecten uitgevoerd te krijgen of goede vervangende activiteiten daarvoor op te zetten.

Voor de komende periode is ons plan ook het Netwerk Oud-Oost zelfstandig als project binnen de aandachtswijk aanpak te gaan financieren. In totaal is hier € 480.000 mee gemoeid tot en met 2022. Dat bedrag kent 3 componenten: € 240.000 voor het inhuren van een zeer ervaren professionele opbouwkracht, die leiding geeft aan de continuering en uitbouw van het Netwerkcentrum Oud-oost en andere nog op te richten Netwerkcentra adviseert en ondersteunt. Er is € 120.000 bestemd voor de uitvoeringskosten van het Netwerkcentrum Oud-oost tot en met 2022. Dat kunnen huisvestingskosten zijn, maar bijvoorbeeld ook kleinere opleidingskosten en eigen activiteiten. De laatste € 120.000 is bedoeld voor activiteiten voor en in samenwerking met de 3 Werkplaatsen in de aandachtswijken en de wijken Heechterp-Schieringen,

Schepenbuurt en Valeriuskwartier, die aangaven ook meer naar een organisatie en werkwijze à la het Netwerkcentrum Oud-oost toe te willen. In de Wijkactieplannen staan deze financiële bijdrages vermeld onder het kopje "WAP-algemeen". De financiering van deze € 480.000 voor vooral het Netwerkcentrum Oud-oost, kan plaatsvinden uit het anders inzetten van het al verstrekte krediet Wijkaanpak, rubriek particulier bezit.

In het krediet Wijkaanpak, rubriek grote projecten van de stedelijke vernieuwingsmiddelen, blijft € 1,5 miljoen bestemd voor de uitvoering van vooral de 3 belangrijke beoogde grote herstructureringen van en met Elkien (Heechterp, Valeriuskwartier, Insulindestraat/Balistraten). De middelen zijn vooral bedoeld voor het gemeentelijke planvormingsdeel en voor een bijdrage in de herinrichting van de openbare ruimte. Alleen met een mogelijk versnelde ontwikkeling rond Greunshiem in de Schepenbuurt is binnen deze reservering ook nog rekening te houden. U ontvangt als Raad separaat voorstellen, zo gauw deze 4 plannen definitief worden. Voor beide voorgestelde financieringen is geen begrotingswijziging nodig.

Vervolgacties op hoofdlijnen

De wijkprojectgroepen, met daarin corporatie(s), gemeente (die de wijkaanpak blijft leveren), sociaal team en bewonersgroepen voeren het hoofddeel van de genoemde activiteiten in de Wijkactieplannen 2019 - 2022/23 de komende jaren uit. Bij voorkeur in nauwe samenwerking met Netwerkcentrum Oud-oost en andere vormen van netwerkcentra in de aandachtswijken.

Elkien ontwikkelt een visie en plannen voor de herstructurering van de portiekflats in Heechterp, die afgestemd wordt met hun huurders, gemeente en omgeving. Voor het Valeriuskwartier, de portiekflats langs de rondweg, acht Elkien ook een aanpak wenselijk, maar pas nadat Heechterp uitgewerkt is of daarop afgestemd. De afronding van de herstructurering Balistraten, onderdeel herinrichting Insulindestraat, wordt afgestemd met de beoogde nieuwbouw op het Cambuurterrein. Bij dit laatste project wordt door ons samen met bewoners gewerkt aan een herinrichting van het gebied en de raad wordt hier intensief bij betrokken.

Voor alle genoemde grote plannen geldt dat de gemeenteraad ze de komende jaren krijgt voorgelegd, als ze uitgewerkt zijn.

De gemeenteraad wordt halfjaarlijks op de hoogte gehouden van de voortgang van de aandachtswijkeraanpak via de Majeure Projectrapportage.

Met de uitvoering van deze wijkactieplannen zal het door uw raad beschikbaar gestelde krediet volledig bestemd zijn. De komende tijd zullen wij nadenken over de wijze waarop een gezamenlijke wijkaanpak ingevuld en gecontinueerd kan worden.

Leeuwarden, 11 juni 2019,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

secretaris.